

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E

10

W I E C Z O R N E

AUSTRIA I WĘGRY NIE POJDA NA PASKU RZYMU I BERLINA

Londyn 13. 1. (A) W związku z odbywającą się w Budapeszcie konferencją włosko-węgiersko-austriacką, rząd angielski otrzymał od rządu austriackiego i węgierskiego zapewnienie, że

państwa te nie pójdą śladem Włoch i nie wystąpią z Ligi Narodów, ani nie

przyłączą się do paktu antykomunistycznego.

Tutejsze koła polityczne oceniają bardzo ujemnie dotychczasowy dorobek osi Rzym—Berlin—Tokio. Jeśli chodzi o Włochy najnowszy ich flirt z Rumunią i Jugosławią przekreślił niemal dziesięcioletni romans z Węgrami.

Jeśli zaś chodzi o Niemcy, to są one bezsil-

nym świadkiem — jak główny ich partner w antykomunistycznym pakcie, Japonia i zamiast zajmować się zwalczaniem komunizmu wyczerpują swe siły na podbój przeciwników, wzmacniając tym samym Rosję sowiecką i rzucając Chiny w jej objęcia a równocześnie niszcząc gospodarczo poważnego odbiorcę niemieckiego jakim były Chiny.

Przy silnych strażach toczą się obrady na Kremlu

Ryga 13. 1. (A) Wczoraj o godz. 16 zgodnie z zapowiedzią nastąpiło uroczyste otwarcie w Kremlu moskiewskim Najwyższej Rady ZSRR. w obecności Stalina, Woroszyłowa, oraz członków Politbiura i rady komisarzy ludowych. Stalin został powitany okrzykami „Niech żyje ojciec rządów sowieckich i wódz międzynarodowej rewolucji“. Ceremonia otwarcia obu izb tj. Najwyższej Rady czyli izby niższej oraz Rady Narodowej czyli izby wyższej trwała

bardzo krótko i ograniczyła się do wyboru prezydium. Przewodniczącym Najwyższej Rady został Andrejew, członek Politbiura, Szvernink zaś przewodniczący Stowarzyszeń Sowieckich Związków Zawodowych przewodniczącym Rady Narodowej.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa zgromadzonym na Kremlu dygnitarzom sowieckim gmach otoczono gę-

stym kordonem wojska i GPU., podczas gdy inny oddział wojska pełnił służbę wewnątrz Kremlu. Wszystkie bramy oprócz jednej były zamknięte, nowo obrani zaś delegaci byli wpuszczani po nadzwyczaj ścisłych badaniach i legitymacji.

Wspólna deklaracja Anglii i Francji w sprawie Ligi Narodów

Paryż 13. 1. (A) Minister spraw zagranicznych Delbos przyjął dziś na Quai d'Orsay sekretarza generalnego Ligi Narodów p. Avenola, z którym odbył dłuższą konferencję. Zdaniem kół francuskich M. S. Z. przedmiotem narad było ustalenie szczegółów wspólnej deklaracji francusko-angielskiej, która złożona będzie przy otwarciu setnej sesji Rady Ligi Narodów. Zasadniczą treścią deklaracji ma być

wyrażenie pełnej dobrej woli obu mocarstw, uprawianie w dalszym ciągu polityki na zasadach paktu Ligi Narodów. Jak twierdzą, deklaracja będzie otwarciem drogi do akcesu dalszych państw.

P. Avenol przybył do Paryża z Londynu, gdzie zagadnienie to omówił z przedstawicielami rządu angielskiego.

czył mówca — nie zajmuje stanowiska ofensywnego wobec narodowych socjalistów, ale świętym obowiązkiem tego ruchu jest utrzymanie wolności chrześcijańskiego narodu austriackiego, przesiąkniętego dziś we wszystkich swych warstwach ideą monarchistyczną“.

Wiesner zaprzeczył dalej opinii, jakoby ruch legitymistyczny uważał walkę o utrzymanie niepodległości Austrii jedynie jako środek do utworzenia drogi do powrotu Habsburgów na tron.

Bar. Werkmann zwrócił się ostro przeciw określeniu Austrii jako drugiego państwa niemieckiego“. Austriacy — twierdził mówca — uważają się za Niemców, występując jednak kategorycznie przeciwko traktowaniu Austrii jako „marchii wschodniej Trzeciej Rzeszy“.

Wszystkie sale, w których odbywały się wczorajsze zgromadzenia legitymistyczne były przepełnione. Narodowi socjaliści starali się zakłócić przebieg zebrań, rzucając w szereg wypadków bomby cuchnące. Policja zarówno w Wiedniu jak i na prowincji dokonała ogółem około 100 aresztowań wśród narodowych socjalistów.

Należy zaznaczyć, iż półoficjalny organ austriacki „Neuigkeits Weltblatt“ określa przebieg wczorajszych zgromadzeń jako sukces ideologii legitymistycznej, podnosząc jednocześnie fakt, iż w manifestacjach tych brała żywy udział warstwa robotnicza.

Legitymiści austriaccy przeciw „Anschlussowi“

Wiedeń, 13. 1. Wczoraj w Wiedniu i w całej Austrii odbyło się około 50 zgromadzeń legitymistycznych na których przemawiało 120 przewodników ruchu.

W Wiedniu przemawiali m. inn. bar. Wiesner oraz b. sekretarz Karola bar. Werkmann.

W przemówieniach podkreślano niezłomną wolę legitymistów obrony niepodległości Austrii.

Bar. Wiesner stwierdził, że sprawa niepodległości Austrii leżąca na sercu wszystkim legitymistom nasuwa w ostatnich czasach specjalną troskę. „Ruch legitymistyczny — oświad-

NOZYCAMI PRZEZ PRASĘ

PRÓŻNA MITRĘGA

„Gazeta Polska“:

Imię płk. Adama Koca pozostanie nierozłącznie związane z podjęciem realizacji idei zjednoczenia narodowego, z historyczną datą dnia 21 lutego 1937 roku.

Jesteśmy w toku akcji z datą tą rozpoczętej; jesteśmy, ściśle biorąc, w fazie działań wstępnych; lecz przyszłość tej akcji jest dla nas niewątpliwa, bowiem odpowłada ona nie tylko wyrozumowanej *potrzebie Państwa* lecz i żywemu, nieomylnemu *instyngtowi Narodu*. Zaniechanie jej lub zwątpienie o zwycięstwo byłoby ciężkim i oczywistym błędem. Błąd ten napewno nam nie grozi.

Oświadczenie nowego Szefa Obozu nie pozostawia pod tym względem żadnych wątpliwości. Związaną jego wyraźnym życzeniem, nie będziemy w tej chwili pisać o osobie gen. Stanisława Skwarczyńskiego; jego sylwetka zarysowana jest zresztą z pełną wyrazistością i nie wymaga dodatkowych akcentów dziennikarskiego pióra. Chcemy tylko podkreślić z całą stanowczością, że snucie — w związku ze zmianą która nastąpiła — jakichkolwiek domysłów, wychodzących poza treść oświadczeń ustępującego i nowego Szefa OZN, jest próżną mitręgą; w szczególności zaś, że deklaracja ideowo polityczna z dnia 21 lutego r. ub. pozostaje w całej swej rozciągłości *niezmienną i obowiązującą podstawą prac Obozu*.

MIŁOŚĆ, PRZYWIĄZANIE I WSPOMNIENIE

„Polonia“:

Pośpiech, z jakim Młoda Polska wypowiedziała żalobę z powodu ustąpienia swego opiekuna — świadczy pięknie o uczuciach wdzięczności, jakie powinna zachować dla swego pierwszego kierownika. Na rzecz następcy p. Koca, nie padło natomiast żadne jeszcze słówko pochlebne.

Tłumaczy się to w sposób dwojaki.

Z jednej strony mówią, że kierownictwo ZMP, już zorientowało się w sytuacji i wie, że nowy szef Obozu nie zamierza nadal „wiązać młode pokolenie z tradycjami niepodległościowymi“. W takim razie cała miłość i przywiązanie przypadną w udziale wyłącznie p. Kocowi. Miłość, przywiązanie i wspomnienie.

Skądinąd jednak zapewnia się, że kwestia „poparcia“ Związku Młodej Polski nie jest jeszcze rozstrzygnięta. Słusznie więc ZMP zrobił, że z deklaracją z 21 lutego ub. r. w ręku stanął i czeka. Pochlebstwami nie zdobywa się faworów, lecz tylko gotowością postawy.

BYLE CO — ZA DROGIE PIENIĄDZE

„Express Poranny“:

W interesie polskiej turystyki, obejmującej tak *własnych turystów*, jak i *cudzoziemców*, dla dobra kuracjuszków i szukających wypoczynku, w imię potrzeb krajowego bilansu płatniczego, hotele i pensjonaty w Polsce muszą zasłużyć na lepszą niż dotychczas opinię. Opinia ta sprowadza się, niestety, do powiedzenia, że w Polsce albo w ogóle nie ma hoteli, te zaś, które tej nazwy używają, zasługują na miano zajazdów, albo hotele prawdziwe są nieprawdopodobnie drogie.

Winnowajców podanego stanu rzeczy jest dużo. Nie szukajmy ich jednak tylko po stronie naszego ubóstwa kapitałowego i niezaspokojenia wielu pilniejszych potrzeb. Nie bez winy jest również polityka fiskalna państwa, a zwłaszcza miast i uzdrowisk, ciągnąca nieuzasadnione zyski z opłat hotelowych i pensjonatowych, jak gdyby hotel lub pensjonat był przedmiotem zbytku. Dużą winę ponosi wreszcie polska publiczność, którą zadowala byle nora z rozbitą miednicą i wygórowaną opłatą, a także niską na ogół kultura pp. właścicieli, przyzwyczajonych dawać byle co za drogie pieniądze.

Ten stan rzeczy musi się skończyć. Trzeba zmie-

500 chłopów bierze udział w bójce jarmarcznej

Białogród 13. 1. W wiosce Omarska, Banatu wyrboskiego doszło dziś w południe w czasie odbywającego się tam jarmarku do wielkiej bójki, która pociągnęła za sobą śmierć i ciężkie poranienie kilkudziesięciu osób. Na tle zadawnionych porachunków 2-ch wieśniaków, Paralik i Łukicz wszczęło między sobą bójkę w w karczmie.

Zajęcie przeniosło się następnie na ulicę,

gdzie wkrótce wzięło w nim udział około 500 chłopów. W rezultacie bójki, jak stwierdza komunikat urzędowy, który dodaje również, że żadne względy polityczne nie grały roli w zajściach, 5 osób zostało zabitych, 10 odniosło ciężkie rany, zaś około 30 wieśniaków cięższe obrażenia. Na miejsce zajęć zjechała specjalna komisja śledcza.

Gdy ekspert sądowy zajmuje posadę oskarżonego

Sensacyjny proces przed Sądem Najwyższym

Warszawa 13. 1. Na wokandzie Sądu Najwyższego znalazła się wczoraj sprawa dotycząca nadużyć jakie — według oskarżenia — popełnione zostały w Kresowym Banku Spółdzielczym w Złoczowie.

Bank ten założony został przez emerytowanego sędziego śledczego Molly'ego, emerytowanego naczelnika Urzędu Skarbowego Sołtyńskiego i kupca Apfelbauma. Nadużycia polegać miały na fałszowaniu ksiąg i przywłaszczeniach na szkodę klientów Banku. Sąd Okręgowy skazał Molly'ego i Sołtyńskiego po roku więzienia, Apfelbauma zaś na 2 i pół roku więzienia.

Sąd Apelacyjny złagodził Apfelbaumowi karę do 2 lat, umarzając sprawę pozostałych oskarżonych z amnestii. Na skutek kasacji Apfelbauma sprawa znalazła się w Sądzie Najwyższym.

Kasacja podniosła, iż Sąd oparł wyrok skazujący na ekspertyzie buchalteryjnej, dokonywanej przez osoby cyhające na stanowiska oskarżonych w Banku. I istotnie, jeden z ekspertów otrzymał w Banku posadę.

Sąd Najwyższy, przychyłając się do wywodów kasacji, wyrok uchylił, przekazując sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Świetne wesele królewskie przygotowuje się w Egipcie

Kair, 13. 1. Ścisły program uroczystości ślubnych króla Faruka nie jest jeszcze ustalony, niektóre jednak ważniejsze momenty już teraz można uważać za pewne. Kontrakt małżeński, czyli właściwy akt zaślubin, spisze rektor Al-Azhar (najwyższy dostojnik teologiczny Szajch Mustafa Al-Maraghi w otoczeniu wielkiej rady ulamów (najuczestniejszych teologów). Obecni będą: cała rodzina królewska,

rodzina panny młodej, ministrowie i dwór. W dniu tym dla ludności Kairu będzie wydane sumptem króla sto tysięcy obiadów w specjalnie na ten cel ustawionych namiotach, mogących zmieścić każdy po 1500—2.000 biesiadników. Taryfy kolejowe mają być na przeciąg pięciu dni obniżone o 70 proc. Możliwe, iż będą wydane specjalne znaczki pocztowe.

Min. Beck jedzie do Genewy via Berlin

Warszawa, 13. 1. We środę 12 b. m. o godz. 10.20 wiecz. wyjechał do Genewy minister spraw zagranicznych p. Józef Beck. — P. Beck zatrzyma się w Berlinie prawdopodobnie 36 godzin. W ciągu dwóch dni pobytu zetknie się z kierowniczymi czynnikami niemieckimi.

Min. Beck będzie miał okazję do prowadzenia rozmów z prem. Goeringiem, min. Neurathem i ewentualnie z min. Goebbelsem.

Jest rzeczą oczywistą — dodaje półoficjalny komentarz — iż opinia miarodajnych sfer niemieckich o aktualnej sytuacji międzynarodowej jest dla Polski niezmiernie interesująca z dwóch powodów:

Niemcy są naszymi sąsiadami i Niemców nie ma w Genewie. Z reprezentantami innych narodów min. Beck będzie miał okazję zetknąć się w Genewie. Kontakty genewskie będą znakomitym uzupełnieniem rozmów berlińskich sternika polskiej polityki zagranicznej.

Rozstrzelanie 4-ch redaktorów „Emes“ w Mińsku

Ryga, 13. 1. Z Mińska donoszą o rozstrzelaniu 4 redaktorów największego w Z. S. R. R. pi-

nie nastawienie pp. hotelarzy i urzędów podatkowych, dać kredyty czy ulgi podatkowe dla budujących prawdziwe hotele i nie tolerować drożyzny w hotelach i pensjonatach,

sma żydowskiego „Emes“. Główny redaktor pisma „Emes“ Blumstein i 3 redaktorzy tego pisma rozstrzelani zostali na mocy wyroku sądu najwyższego. W czasie rewizji w redakcji „Emes“ i w mieszkaniach aresztowanych redaktorów znaleźli miano dokumenty, świadczące o należeniu ich do narodowych kół żydowskich.

Skazanie hitlerowców w Austrii

Wiedeń 13. 1. W wyniku procesu przeciwko 4 narodowym socjalistom, którzy przemykali niedawno przez granicę niemiecko - austriacką narodowo - socjalistyczne druki propagandowe, zapadł wyrok skazujący jednego z nich na 3 miesiące aresztu, dwóch na wydalenie z Austrii, zaś przeciw pozostałym wytoczony będzie osobny proces. Samochód burmistrza jednej z miejscowości pogranicznych służący do przewożenia bibuły został skonfiskowany.

Głodne zwierzęta leśne zbliżają się do ludzi

Berlin, 13. 1. W związku z niebywałą śnieżycą w Prusach wschodnich, zauważono tam ciekawe zjawisko. Zgłodniała zwierzyna leśna, nie mogąc zdobyć z pod śniegu pożywienia, przychodzi bez lęku wprost do zagrod ludzkich. Zauważono całe stada kuropatw, zbliżających się do osiedli. Jelenie i sarny szukają pożywienia w pobliżu ogrodów i zabudowań gospodarczych. Zgłodniały łos dłuższy czas szedł za jadącym wozem, spodziewając się zdobycia jakiegokolwiek pożywienia.

AUSTRIA I WĘGRY za uznaniem gen. Franco

i przeciw Lidze Narodów „jako ugrupowaniu ideologicznemu”

Budapeszt, 13. 1. Po zakończeniu konferencji budapeszteńskiej ogłoszono następującą wspólną deklarację:

1) Minister spraw zagranicznych Włoch hr. Ciano, kanclerz związkowy Austrii Schuschnigg, sekretarz stanu spraw zagranicznych Austrii Schmidt, premier węgierski Daranyi i minister spraw zagranicznych Węgier Kanya przyłączyli się w Budapeszcie w dniach 10, 11 i 12 stycznia 1938 r. do wspólnych narad, zgodnie z protokołami rzymskimi.

2) Przedstawiciele trzech rządów stwierdzili raz jeszcze z zadowoleniem pozytywne wyniki i pomyślny rozwój protokołów rzymskich. Potwierdzili oni swą wspólną wolę wzmożenia w duchu tych protokołów swej działalności politycznej i ekonomicznej oraz swej serdecznej współpracy. W tym względzie

przedstawiciele Austrii i Węgier wyrazili swą sympatię dla ścisłej współpracy istniejącej między dwoma wielkimi mocarstwami — Włochami i Niemcami,

współpracy, która uświęcona została w osi Rzym—Berlin i stanowi nową i doniosłą gwarancję pokoju i odbudowy. Przedstawiciele Austrii przedstawili swą politykę, którą opierają na harmonii zasad protokołów rzymskich i układu austriacko - niemieckiego z dnia 11 lipca

1936 r. Przedstawiciele Włoch i Węgier wyrazili swe pełne zadowolenie z tej polityki.

3) Przedstawiciele Austrii i Węgier potwierdzili swe wyraźne opozycyjne stanowisko wobec komunizmu i powitali z sympatią włosko-niemiecko-japoński pakt antykominternowski, który ożywiony jest tymi samymi zasadami. Potwierdzili oni swą decyzję zwalczania wszelkimi swymi siłami propagandy komunistycznej w swych krajach.

4)

Przedstawiciele Austrii i Węgier zakomunikowali reprezentantowi Włoch swą decyzję przystąpienia do formalnego uznania rządu gen. Franco

jako legalnego rządu hiszpańskiego i wszystkich posiadłości i kolonii Hiszpanii. Przedstawiciele trzech rządów są zdania, że decyzja ta stanowi realny przyczynek do normalizacji stosunków między Hiszpanią i innymi narodami oraz do pacyfikacji Europy.

5) Przedstawiciele Austrii i Węgier przyjąwszy do wiadomości słuszne i poważne przyczyny, które skłoniły rząd włoski do wycofania się z Ligi Narodów i stwierdziwszy głębokie następstwa, jakie decyzja ta pociąga za sobą odnośnie składu, celów i możliwości Ligi Narodów, oświadczają, że Liga Narodów nie może i nie powinna mieć charakteru ugrupowania ideologicznego. W tym wypadku

Austria i Węgry zastrzegają sobie poddanie ponownemu zbadaniu swych stosunków z Ligą Narodów.

6) Przedstawiciele Włoch i Austrii potwierdzają ponownie, iż rządy ich uznają

zupełne równouprawnienie Węgier w dziedzinie zbrojeń wojskowych.

Przedstawiciele trzech rządów uważają za konieczną szybką realizację tej zasady.

7) Przedstawiciele Włoch i Austrii oświadczyli, iż rządy ich śledzą z wielkim zainteresowaniem rozwój stosunków pomiędzy Węgrami a Rumunią. Są one zdania, że zadawalniający wynik rokowań węgiersko-rumuńskich przyczyniłby się poważnie do konsolidacji pokoju w Europie naddunajskiej.

8) Przedstawiciele trzech rządów zbadali położenie ekonomiczne i zgodni byli w tym, iż należy kontynuować wszelkimi środkami wzmożenie wymiany handlowej między trzema państwami na podstawach niedawno ustalonych.

9) Przedstawiciele trzech rządów potwierdzili swą wspólną wolę współpracy ze wszystkimi państwami, których działalność polityczna skierowana jest do realnych celów pokoju i odbudowy oraz do jak najlepszego porozumienia pomiędzy narodami.

Na deklaracji widnieją podpisy wszystkich uczestników konferencji.

Sensacyjna konfiskata prawosławnych ksiąg liturgicznych

Warszawa, 13. 1. (A) Nie notowano jeszcze w kronikach sądowych konfiskaty, przeprowadzonej w ostatnich dniach z nakazu władz administracyjnych na terenie cerkwi prawosławnych. Przed kilkoma tygodniami władze konsystorskie cerkwi prawosławnej nakazały wycofać z życia w poszczególnych parafiach księgi liturgiczne w opracowaniu prof. Ogińskiego, wydane w Kijowie i Wiedniu, zawierały one bowiem modlitwy za pomyślność całej U-

krainy oraz jej władz. Mimo nakazu księgi liturgiczne używane były jeszcze przez wielu księży prawosławnych. Wskutek niezastosowania się do zarządzeń władz konsystorskich władze administracyjne przeprowadziły rewizje w parafiach, konfiskując wycofane księgi. Rewizji dokonano na terenie kilkunastu powiatów między innymi w Hołowninie, Nowym Korcu itd. Przeciwno niestosującym się do zarządzeń proboszczom sporządzono doniesienia karne.

Linia wysokiego napięcia z Mościc do Starachowic

Warszawa, 13. 1. (A) W tych dniach uruchomiono linię bardzo wysokiego napięcia z Mościc do Starachowic. Po raz pierwszy w Polsce przesłano na odległość 120 km prąd o napięciu 150.000 volt. Linia ta stanowić będzie środkowy odcinek wielkiej linii przesyłowej bardzo wysokiego napięcia z Rożnowa do Warszawy. Odcinek Starachowice—Warszawa jest już w budowie, a w roku bieżącym mają być podjęte roboty nad przeprowadzeniem linii z Mościc do Rożnowa. Cała ta linia będzie ukończona równocześnie z uruchomieniem Rożnowa.

Ponadto w roku bieżącym przewidziana jest budowa linii bardzo wysokiego napięcia z Mościc do Rzeszowa.

Pożar w gmachu wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie

Warszawa, 13. 1. (A) Dziś nad ranem zaalarmowano warszawską straż ogniową o pożarze gmachu Wojskowego Sądu Okręgowego. Na

miejsce wysłano natychmiast kilka oddziałów straży pożarnej, które po kilkugodzinnej akcji pożar ugasiły. Ustaleniem przyczyn pożaru w sądzie wojskowym zajęła się specjalna wydelegowana komisja.

Przesłuchanie księdza, który udzielił ślubu p. Suchestow

Warszawa, 13. 1. Sensacyjna sprawa ks. Michała Radziwiła znalazła wczoraj niespodziewane echo na terenie sądowym w Warszawie. W rewirze 15-ym okręgowych sędziów śledczych w stolicy, przesłuchiwany był wczoraj prawosławny ksiądz Wójec, który udzielił chrztu p. Jeanecie Suchestow w parafii prawosławnej w stolicy. Spowodowało to następnie zasuspendowanie duchownego prawosławnego przez jego władze i osadzenie go w klasztorze. Równocześnie prawosławne władze duchowne zawiadomiły o tym fakcie sąd, z uwagi na zachodzącą możliwość wstąpienia przez ks. Michała Radziwiła w ponowne związku małżeńskie, mimo nie rozwiązania poprzedniego swego małżeństwa. Ks. Wójec wezwany został w charakterze świadka w sprawie małżeńskiej ks. Michała Radziwiła.

Dziś rozstrzygnięcie sprawy gen. Żeligowskiego

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 13. 1. (A) Dziś po południu zbiera się Sejm na posiedzenie plenarne, na porządku którego znajduje się sprawa ochrony lokatorów. Dzisiejsze postanowienie Sejmu będzie ostateczne w tej tak ważnej sprawie. Jak wiadomo potrzebna jest w tej sprawie większość kwalifikowana 2/3 głosujących.

W południe zbiera się komisja wojskowa, na której zostanie rozstrzygnięta sprawa generała Żeligowskiego. Wczoraj po południu istniały nadzieje polubownego załatwienia nieporozumienia przez ułożenie odpowiedniego wyjaśnienia przez generała Żeligowskiego. Późną nocą sprawa jednak na nowo się poplątała, gdyż po obiedzie u pewnego dostojnika, w którym brali udział ci sami posłowie, którzy przesłali znany list do generała Żeligowskiego, sprawa znacznie się zaostrzyła. Jej rozwiązanie budzi w kołach politycznych wielkie zainteresowanie.

Kto wygrał na loterii?

Warszawa 13. 1. (A) Dziś padły następujące większe wygrane:

5000 zł. stała wygrana 86.042, 10.000 zł. 129.536, 5000 zł. 26.049, 141.745, 173.581, 2000 zł. 3254, 30.844, 45.577, 56.975, 63.980, 67.146, 71.616, 73.378, 104.303, 125.943, 136.258, 143.169, 145.158, 184.717.

Notowania giełdy warszawskiej

Warszawa, 13. 1. Akeje: Żyrardów 61,50, Starachowice 37,50—38, Węgiel 30,50, Cukier 37, Bank Polski 116.

Papierów procentowe: 3 proc. inwestycyjne I. em. 79,50 II em. 80, 4 proc. dolarowa 42,25, 5 proc. konwersyjna 67, 4 proc. konsolidacyjna grube 67, drobne 66, 4 i pół proc. wewnętrzna grube 65,25.

Tendencja akcyj niejednolita, papierów procentowych mocna.

Anarchia panuje w Burgos

Identyczności nie zdołano stwierdzić

(n) Antonio Ruiz Vilaplana pełnił funkcję sekretarza sądowego w Burgos, kiedy wybuchła rewolucja. Był dobrym katolikiem, dobrym obywatelem, nie interesował się polityką i sumiennie pilnował swego zawodu.

Ale, kiedy w Burgos powstało centrum polityczne i administracyjne rządu powstańczego, p. Vilaplana otrzymał nowy przydział. Jego zadaniem było odtąd codziennie o świcie wybierać się na wskazane przez wyższe władze miejsce, w odległości kilku kilometrów od miasta, gdzie miał oficjalnie stwierdzić, że „odkryto“ 5, 10, 15 trupów, których identyczności „nie zdołano stwierdzić“. Przyczyna zgonu była zawsze ta sama: kilka kul rewolwerowych.

Rządy terroru

Sekretarz sądowy sprawował swój urząd w ten sposób przez 11 miesięcy, buntując się coraz bardziej przeciwko temu. Aż w końcu porzucił wszystko, uciekł do Francji, nie zadając sobie nawet trudu, by oficjalnie zgłosić swoją dymisję...

„Nie — pisze on teraz — nie ten ruch narodowy, witałem dnia 18 lipca 1936. Nie był to nawet żaden ruch faszystowski, który dąży do wprowadzenia nowego ustroju i który mógłby wskazywać na to, że ma chociażby znaczenie jakiegoś poważniejszego eksperymentu społecznego. Były to zwyczajne rządy siły i terroru“.

Książka, którą Vilaplana, obecnie wydał w Paryżu zawiera szczegółowe relacje o różnych aktach gwałtu rządu powstańczego, napisane z spokojem i rzadką dokładnością:

— Nasze czynności polegające na „odkrywaniu trupów o nieustalonej identyczności“ zwiększały się z każdym dniem. Nie tylko zresztą my, w Burgos, mieliśmy tyle zajęcia, ale i wszyscy nasi koledzy w okolicznych miastach i miasteczkach. Ta „działalność“ stawała się coraz bardziej nie do zniesienia. Nie mogliśmy już dłużej zapanować nad sobą i zwróciliśmy się w tej sprawie do osobistości, zajmującej czołowe stanowisko w ruchu powstańczym.

— Musicie panowie zrozumieć, odpowiedział nam, że naszym obowiązkiem jest przeprowadzenie czystki. Ale rzecz jasna, często dochodzi się w tym kierunku aż do przesady. Przyrzekam wam, że postaram się, aby odtąd natychmiast chowano tego rodzaju trupy. Trzeba raz wreszcie skończyć z tym stwierdzaniem zgonu z nieustalonej przyczyny.

Sądy są bezrobotne

Książka p. Vilaplana obfituje w cały jeszcze szereg innych sensacyjnych szczegółów. Autor opowiada, że od kiedy nastąpiły rządy powstańców, sądownictwo hiszpańskie zostało mocno „uproszczone“. Za pełną zgodą władz wojskowych i administracyjnych wprowadzono zwyczaj, że jeżeli jakiś wierzyciel był zdeklarowanym zwolennikiem rządu powstańczego, nie musiał wcale uciekać się do sądu, kiedy dochodził swojej pretensji. Zamiast czekać na wyrok sądowy, wierzyciel taki otrzymywał od władz wojskowej, po czym udawał się na czele swojej „milicji“ do mieszkania dłużnika, gdzie mógł do woli rekwirować, co tylko mu wpadło w ręce, na pokrycie swego długu. Natomiast wierzyciele „lewicowi“ nie wazyli się niepokoić nikogo, w obawie, że w ten sposób mogą tylko narazić się na szykany i nieprzyjemności ze strony dłużników, którzy mają pewne koneksje i wpływy w sferach rządowych. Rezultatem tego wszystkiego było, że sądy nie miały nic do roboty, ponieważ nie uciekali się do ich orzeczeń ludzie „z prawicy“, a tym mniej jeszcze ludzie z „lewicy“.

Pozbyć się kłopotu, czyli — kula w łeb

W listopadzie ub. roku autor, w charakterze

ECHA RUMUŃSKIE NA WĘGRZECH

PREM. GOGA

Budapeszt 13. 1. (Centropress) Rozwój stosunków politycznych w Rumunii w ostatnim czasie odbił się ciekawym echem w Budapeszcie. Zapanowało tu pewne zdenerwowanie i przygnębienie. Wynik wyborów w Rumunii uważany był wprawdzie już z góry za niepewny dla rządu Tatarescu, co wnioskować było można z różnych przemówień polityków węgierskich z okazji rokowań dyplomatycznych między Węgrami a państwami Małej Ententy, jednak nie liczone się z tym, by misję utworzenia rządu rumuńskiego powierzono dzisiejszemu premierowi.

Wiadomo dobrze, że w polityce węgierskiej ostatnich lat

wzmagają się sympatie dla rządów autorytatywnych;

przykład Rzymu a potem rozwój wypadków w Niemczech oddziaływały na część węgierskiej opinii publicznej przyciągająco. Wiadomo też, że sympatie te bodaj największe były w aparacie administracyjnym, w różnych wyższych i średnich instancjach. Opinia miała sposobność zauważyć, że nawet najwyższe czynniki oczarowane zostały przez wzory autorytatywne i nie byłoby nic dziwnego, gdyby powstanie dalszego rządu o tym pokroju powitane było na Węgrzech z zadowoleniem.

Jednak wbrew oczekiwaniom, sympatii takich nie znalazł na Węgrzech nowy rząd rumuński. Wprawdzie powitano z radością nowy reżim rumuński, który z czasem przetworzyć się może w dyktaturę. Jednak w ra-

urzędnika sądowego, wybrał się do sąsiedniego miasta, gdzie raz w roku odbywała się stała sesja wyjazdowa sądu w Burgos. Co roku bowiem sąd musiał ingerować w zatargu między bogatym właścicielem nieruchomości a całym szeregiem lokatorów, ludzi również zamożnych, którzy mieli wpłacać mu określone sumy w listopadzie każdego roku.

I otóż systematycznie, z roku na rok, ci lokatorzy odmawiali uiszczenia należności. Na skutek tego trybunał w dniu płatności wybierał się do wspomnianego miasteczka, aby grozić opornym płatnikom zajęciem ich nieruchomości, a ci dopiero w obliczu tej groźby wyrównywali swe zobowiązania.

Kiedy jednak w ub. roku sąd, na wniosek prokuratora Echevarrieta wybrał się do miasteczka, pierwszy mieszkaniec napotkany na drodze, zatrzymał szanownych strażników prawa, mówiąc do nich:

— Tego roku nie ma nic do roboty. Nie będzie ani zajęcia nieruchomości, ani żadnych spłat. Dzięki Bogu pozbyliśmy się w końcu tego kłopotu.

dości tej dała się zauważyć i pewna gorycz. Opinia publiczna na Węgrzech widzi w nowym premierze rumuńskim człowieka, który

chce wytępić mniejszości,

zwłaszcza zaś mniejszość węgierską w Siedmiogrodzie. Brak więc prawdziwego entuzjazmu z powodu zmiany rządów w Rumunii, chociaż premier Goga uznawany jest tu jako najdoskonalszy znawca kultury węgierskiej i świetny tłumacz dzieł węgierskiej literatury klasycznej.

Hasło „Rumunia dla Rumunów“ budzi tu największą nieufność.

Wskutek tego stanowisko węgierskich kół politycznych wobec nowego kursu rumuńskiego jest niejasne, chaotyczne, lawirujące.

Rząd rumuński stara się zająć stanowisko poprawne. Z kół zbliżonych do rządu słychać, że zmiana reżimu w Rumunii nie spowoduje zmian w stosunkach między obydwojma państwami. Rząd węgierski uważa zmianę w Rumunii za sprawę wewnętrzną tego państwa i odnosi się będzie do Rumunii tak, jak dotychczas, wierząc, że polityka wewnętrzna nie wpłynie na politykę zagraniczną nowego rządu. Stanowisko to mogłoby ulec zmianie tylko wtedy,

gdyby nowy reżim dał powód do interwencji międzynarodowej n. p. w kwestii narodowościowej.

Jednak polityka zagraniczna Węgier ma jeszcze inne obawy. Przede wszystkim obawia się, że Rumunia obecnie zyska znacznie na wartości u obu przyjaciół Węgier, mianowicie we Włoszech i Niemczech, co z drugiej strony oznaczać może spadek znaczenia Węgier w tych państwach. Czynniki decydujące jednak obecnie, po wizycie Mičescu w Pradze i Białogrodzie uświadamiają sobie, że polityka zagraniczna nowego rządu pozostanie polityką Małej Ententy, co tu uważa się za logiczne, a czego jednak nie przyznaje się otwarcie. Zbliżenie rumuńsko-włoskie mogłoby spowodować, że Włochy przestały by się interesować losem mniejszości węgierskiej, co byłoby równoznaczne z zaniechaniem popierania rewizjonistycznych żądań węgierskich.

Po krótkiej chwili dowiedziano się, że skoro tylko przybyły pierwsze patrole armii powstańczej, które szukały po mieście „elementów lewicowych“, niektórzy mieszkańcy od razu stali się gorącymi zwolennikami rządu w Burgos i wydali w ręce żołnierzy wspomnianego wyżej wierzyciela, określając go jako „niebezpiecznego socjalistę“. I oto ten człowiek, który nigdy w życiu polityką się nie zajmował, został na miejscu rozstrzelany.

— Widzicie więc panowie sędziowie — zakończył informator — że nasi rodacy żyją teraz spokojnie.

Dokument historyczny

„Z wiarą w przysięgę“, tak brzmi tytuł dzieła wydanego przez Antonia Ruiz Vilaplana. Poświęca mu dużo miejsca prasa francuska i angielska, a niektóre pisma dodają, iż pod wpływem tych relacji, City londyńska dziś bije się w piersi, że stawiała na generała Franco. W każdym razie jest to niezwykle cenny dokument, który przejdzie do historii.

HENRIK HELLER

Copyright by Gustie von Ujj, Wien III.

Kobieta między Pittsburgiem a Baku

9)

Przekład autoryzowany

Staroświecko urządzone biuro Pranka wzbudziło w nim tylko sceptycyzm, a już najmniej wagi przywiązywał do gotowości płatniczej radcy ministerialnego. — Jeśli my nie uczynimy doniesienia, zrobi to ktoś inny — powiedział jeszcze, a w słowach tych mieściła się już wyraźna groźba.

Edward Graumann nie mógł dłużej wytrzymać. Ile...? — zaczął, ale zmusił go do milczenia gest Pranka. Budowniczy obserwował dalej swój kałamarz, drugi adwokat założył ręce na brzuchu i zdawało się, że zasnął.

— Jeśli z panem nie dojdziemy do porozumienia, nie przyłożymy ręki do całej tej historii — odezwał się wreszcie Prank — nie można od nas żądać, byśmy wyrzucali pieniądze na ulicę. Pański klient nie wiele zyska na sąsiedztwie doktora Graumanna.

— Kredytowi mego klienta to może więcej pomoże, niż się panu zdaje.

Prank oderwał swe oczy od czarnego kałamarza.

— Stało się — pomyślał sobie — koniec. Potem rozparł się w fotelu i zaczął mówić. Mówił bez żadnego przekonania, ogólnikowo i otrzymywał takie odpowiedzi. Cyfr nie wymieniono, obie strony unikały ostrożnie tego, by nie osłabić swych pozycji. Przy tej sposobności dowiedział się Prank, że doktor Stromm rozmawiał dziś rano telefonicznie z doktorem Steirerem i przybył tu właściwie tylko, kierując się względami koleżeńskimi. On sam uważał Graumanna za straconego — wszak nie będzie mógł płacić — oznajmił swym tonem bojowym — nie rozumiem w ogóle pańskiego stanowiska, panie budowniczy, jak pan sobie wyobraża te raty, które pan proponuje? Czy ma je może uiszczać Graumann?

— Jeśli mu się umożliwi dalsze prowadzenie kancelarii, będzie to mógł czynić.

— Kancelarii! — odpowiedział Stromm pogardliwie, patrząc w sufit.

W tym momencie pospieszono zmęczonemu już Prankowi z pomocą. Doktor Steirer, który dotychczas prawie że milczał, obudził się nagle z letargu. — Za mało pan szans przyznaje koleźce Graumannowi — odezwał się powoli, uśmiechając się mądrze — nie podzielał pańskiego zapatrywania. Graumann będzie miał w najbliższym czasie o wiele większe dochody.

Trzy pary oczu popatrzyły się ze zdumieniem na starego adwokata. Stromm porzucił swój sceptycyzm i ożywił się nagle. — Ciekaw jestem, w jaki sposób?

Może pan wie, że zasiadam w zarządzie budowlanego towarzystwa akcyjnego, panie kolego. Proponowano nam Graumanna jako syndyka.

— Dostatecznie tym się już przechwalał — Stromm wyglądał jak lis, którego zwabić chcelano do pułapki — o ile wiem, dostał tę po-

sadę doktor Leitermeier.

— Doktor Leitermeier otrzymał posadę tylko prowizorycznie i spełniać będzie swe obowiązki tylko do maja — a potem... — gładka starczą twarz Steirera nabrała wyrazu władczego — uchwilił się na ostatnim posiedzeniu powołać na to stanowisko doktora Graumanna. — A potem dodał z bezradnym ruchem rąk: — Czy to będzie jeszcze możliwe w tych warunkach, trudno mi doprawdy wiedzieć.

Budowniczy był po prostu zaskoczony tą wiadomością, a radca ministerialny w ogóle się nie orientował. Doktor Stromm schwycił teraz lejce w swe ręce. — Teraz możemy rozmawiać — odezwał się przysuwając swoje krzesło znowu do biurka — dlaczego sprawa nie ma być pomyślnie załatwiona? Nikt z nas nie myśli o skandalu... w takich warunkach. — Złote zęby adwokata uśmiechały się przyjaźnie. Na tej podstawie możemy rozmawiać.

Rozmawiali też z sobą aż do północy.

Mina wczesnym rankiem przyleciała z tą wesołą wiadomością, którą głośno powiedziała już w samych drzwiach. Irena z tego jednego zawilego zdania dowiedziała się, że nie ma mowy o żadnych doniesieniach karnych, o żadnym postępowaniu dyscyplinarnym, że odszkodowanie rozłożono na długie raty i że zanoszą je na posadę syndyka w budowlanym towarzystwie akcyjnym. A gdy Mina wystrzeżliła wszystkie swe naboje, odetchnęła i przeszła do bliższego opisu pamiętnego wczorajszego posiedzenia nocnego. Z werwą opowiadała, jak doktor Stromm z początku nie chciał o niczym słyszeć, ale się potem poddał, jak głupio zachowywał się radca ministerialny i jak doktor Steirer wyskoczył nagle ze swą bombą. Irena zaczęła ją denerwować. Oparła się o jakąś szafę i udawała, że jej ta cała historia nic nie obchodzi. Miało się wrażenie, że jest przemęczona, niewyspana i w ogóle duchowo nieobecna. Na czole zjawił się nieznanany dotychczas groźny fałd, a piękne jej nleco zmysłowe usta, przyczyniające się w dużej mierze do jej uroku, były mocno zaciśnięte.

— Czy się nie cieszysz? — zapytała Mina w środku zdania.

— Ależ naturalnie — odpowiedziała Irena bez zapału — doprawdy nie wiem, jakby się to wszystko skończyło bez pomocy Rudolfa.

— Ireno, chyba pogodzisz się znowu ze swoim mężem. Wyobrażam sobie, że był zwierzyńną ściganą.. Tę skrzypaczkę wiedeńską zabrał ze sobą, by nie być sam jeden. Musisz być rozsądna i nie utrudniać mu powrotu.

— A kto ci mówi, że on chce wrócić?

Irena widziała go teraz wyraźnie, jak siedział z żoną i córką przy obiedzie, który był ostatnim jego obiadem w domu, mając już prawdopodobnie w portfelu bilety kolejowe dla siebie i tej drugiej. Czy to dopiero trzy dni

temu? Wydało jej się, że już upłynął długi długi miesiąc.

Siostra zresztą na nią teraz nie zwracała uwagi. Jej twarz stała się nagle podejrzliwa, badawczo oglądała pokój i przez otwarte drzwi zaglądnęła do kancelarii.

— Powiedz mi, Ireno, poco te zmiany w mieszkaniu, gdzie się podzielała szafa biblioteczna i dlaczego kancelaria jest tak opustoszała?

— Urządzenie kancelaryjne kupił mój mąż za własne pieniądze, szafę i kilka obrazów przywiózł z sobą ze swego domu rodzinnego, ka-załam to zanieść do szopy na podwórzu. Fryc będzie to mógł sobie później zabrać. Wszystkie inne meble — powiedziała Irena, nie ruszając się z miejsca — są moje.

Minę przeraziły nie tyle te zarządzenia, ile sposób, w jaki Irena je usprawiedliwiła. Znała swą siostrę, znała jej spokojny hart, którego ani ugiąć, ani złamać nie można. Na wszelki wypadek zaczęła Mina głośno krzyżeć. — Zwariowałaś? — perswadowała jej zrozpaczona — zamiast na kolanach Bogu dziękować, że wszystko jest znowu w porządku, chcesz uciec?

— Nie uciekam. Dokąd bym miała zresztą uciec? — powiedziała siostra cicho.

— Nie, ale chcesz się rozwieść ze swym mężem, nieprawdaż?... nieprawdaż? — powtórzyła jeszcze głośnie, ponieważ Irena nie odpowiedziała — tego przecież chcesz? Z powodu takiej przybłedy skrzypackiej chcesz zniszczyć swe życie! A co będzie z Gertą? Wszak masz dziecko. A z czego będziesz żyła, jeśli wolno się spytać?

Gładząc czoło swymi długimi nerwowymi palcami, odpowiedziała cicho: Nie krzyż tak na mnie Mino. Nie krzyż teraz... Nie mogłabym teraz tego wszystkiego znieść. Ty tylko udajesz, że wszystko można rozumem załatwić. Sama w to przeważnie nie wierzysz. Nie chodzi tyle o tę Węgierkę, lecz o wszystko razem. Wszystko się skończyło. On po prostu odszedł.. Pozostawił nas same, mnie i Gertę. A drugą zabrał z sobą.

— Mówię przecież, że był ścigany — odpowiedziała Mina gwałtownie.

— Ja tego nie widzę. Jestem tego zdania, że działał logicznie i po zastanowieniu się. Wyobraź sobie, Mino, że to tobie się wydarzyło, że ty pewnego dnia znalazłaś się sama ze swymi chłopcami...

Mina miała twarz niemądrą, bo nie mogła sobie tego absolutnie wyobrazić. Nie rozumiała swej siostry. Irena uprawiała dalej masaż czoła a zdawało się, że doszła ze sobą samą do zgody, że uporządkowała już swe stosunki z Frycem Graumannem i całym światem.

(C, d. n.)

QUEEN MARY PRYWATNIE

(s) Mglisty poranek w Londynie. Ulice puste. Nagle policjant stojący na jezdni z widocznym uszanowaniem i czolobitnością salutuje, służące prowadzące psy na smyczy podnoszą z zaciekawieniem głowy, mleczarz przystaje i zdejmując czapkę. Przejeżdża elegancki brązowy Daimler, a siedząca w nim starsza pani w popielatym płaszczu, kłania się na prawo, kłania się na lewo. To królowa Mary jedzie na wizytację do jakiegoś szpitala. Zajęcie, któremu królewski rodzina poświęca blisko połowę swojego czasu. A więc nic nadzwyczajnego. Zwyczajna praca codzienna. Ale królowa Mary umie niezrównanie się kłaniać, w ręce dzierży herło w formie parasolki, a na głowie nosi swoją cywilną koronę, odwieczny, od dwudziestu lat nie zmieniający się kapelusz, kapelusz, który wyraźnie kpi sobie ze wszelkich nakazów mody. Królewska w każdym geście. Anglik, który miał to szczęście ją spotkać, idzie zadowolony, do swojej rannej pracy. Widział piękną, dobrotliwą, uśmiechniętą, królewską damę, wdowę po Jerzym V, matkę króla Jerzego VI, prototyp angielskiej lady. Queen, która w roku 1933 oddała nieubłaganie dziewczynę ze dworu, bo miała tę niestychaną odwagę szminkować sobie usta podczas śniadania. Przykład dla wszystkich dobrze wychowanych pańien w kraju, ladies i takich, które nimi chcą zostać.

Ofiara prywatnych uczuć

„Księżniczki krwi królewskiej muszą zrezygnować ze swoich prywatnych uczuć na korzyść narodu i kraju. Ale gdyby zwyczajna dziewczyna mieszczańskiego pochodzenia, znała cały ogrom tego poświęcenia, uroniłaby nie jedną łzę z żalu“. To są słowa księżniczki Mary, niedługo po jej zaręczynach z księciem Clarence, które zawarła na wyraźny rozkaz królowej Wiktorii. Mary była posłuszna, chociaż serce jej już dawno należało do Jerzego. Dla niej istnieje różnica między zwyczajną „mieszczką“ a księżniczką krwi królewskiej — pod tym względem jest dzieckiem epoki wiktoriańskiej.

Pięć tygodni przed ślubem umiera na grype narzeczony, Mary jest wolna i może poślubić w maju 1893 wybranka swojego serca, księcia Yorku.

Z pięciu jej dzieci, najmłodszy John umiera na epilepsję.

KRÓLOWA-MATKA MARIA

Najukochańszy syn

Dnia 6 maja 1910 roku książę Jerzy zostaje królem Anglii i Mary jest królową. Koronę nosi z taką samą pewnością, z jaką zatrzymuje wszystkie stare zwyczaje. Dzieci stale pozostają przy niej. Wszelkie posiłki bywają wspólne. Jedynie podczas wizyt oficjalnych dzieci pozostają w swoich pokojach. Największym uczuciem darzyła zawsze księcia Windsoru. Telefon, który łączył biurko pracowni króla Edwarda z sypialnią matki, jest najlepszym dowodem uczuć, jakie łączyły matkę i syna. Jeszcze i dzisiaj w godzinach wieczornych książę Windsor często telefonuje do matki.

Królowa zremontowała i przebudowała zupełnie zamek Balmoral, ów pseudogotycki zamek, zbudowany przez Alberta von Sachsen-Koburg w Szkocji, w którym Wiktorii po jego śmierci umieściła przeróżne inauzolea i kamienie pamiątkowe. Mary odświeżyła zamek, zainstalowała tam wodociągi i centralne ogrzewanie i zamieniła ten stary pamiątkowy gród w komfortowy nowoczesny pałac. Mary prędko przeszła w dwudziesty wiek. Propagowała higienę, odkurzacze i pasteryzowane mleko. Ale pod względem zachowania i pojęć obyczajności i Lady-like pozostała w wieku 18 i 19.

Królewskie konfitury

Pierwszy krok królowej podczas wizytacji szpitala czy żłóbka, skierowany jest do spiżar-

ni, łożenek, pralni i kuchni. Ze swoim wysokim parasolem, miłym uśmiechem, kroczy niezłomnie od jednej ubikacji do drugiej, oglądając uważnie wszystkie, aprobując i chwalać, udzielając rad.

Jej ulubionymi kwiatami są azalie, różowe azalie. Mary robi na drutach sukienki dla swoich wnuków, i smaży własnoręcznie konfitury dla królewskiego stołu.

Królowa ma w pałacu buckinghamskim cały szereg głów i posażków Buddy i przeróżnych chińskich zabytków. Uchodzi za ich niezwykle znawczynię.

Jej dzień pracy

Wstaje w lecie o godzinie siódmej, a w zimie o ósmej. Czyta specjalnie dla rodziny królewskiej wydany numer „Times“ i „Royal Edition“. Mimo podeszłego wieku zachowała niezmierną świeżość. Dbą o wygląd zewnętrzny, jak „directrice“ paryskiego salonu mody. Po przeczytaniu gazet gimnastyka, śniadanie, jani truskawkowy czy poziomkowy i jej ulubiona potrawa, pasztet owczy, Korespondencję otwiera zawsze sama, notuje sobie odpowiedzi, późniejszej audiencji i dobroczynność, dobroczynność.

Królowa Mary nie uznaje manekinów, przymierza zawsze materiał na sobie, i za minutę wybór jest dokonany. Tylko jedno zastrzeżenie: cena sukni nie śmie przekroczyć 70 złotych. Stanowcza królewska decyzja od dziesięciu lat. Jasno niebieski, jasno lila, i jasno zielony to jej ulubione kolory, tylko nie czarny. I nie za długi suknie.

Ale kapelusz! Ten kapelusz, który się nie zmienił od dwudziestu lat, ten toczek, który sobie sama sporządza, a który stał się już prawie że legendą, symbolem. Jego początek? W roku 1908 ockwiwała królowa swojego męża w Dorwrze i nosiła modny kapelusz, który nakrywał jej całe włosy. Król zauważył: „nie widzę zupełnie twoich włosów Mary“. I od tego czasu Mary nosiła toczki. Nosiła je podczas wybuchu wojny i podczas podpisania pokoju, nosiła taki toczek, który wygląda jak owinięty serwetką pudding podczas zawodów tenisowych, nosiła go z czarnej krepy, kiedy w roku 1936 wróciła jako wdowa z Sandringham do Londynu. Nosiła fiołkowy podczas tragicznego souper pożegnania dla króla Edwarda i nosiła wreszcie toczek z diamentów, koronę diamentową owego pamiętnego poranku majowego w zeszłym roku. Jest on niejako symbolem jej godności królewskiej, jej miłości małżeńskiej, jej przywiązania do tradycji.

We filmie koronacyjnym można było zauważyć w pewnej scenie, że królowa Mary pod koniec koronacji płacze ze wzruszenia. Królowa kazała to miejsce wyciąć. Angielska królowa nie płacze — mówiła — a tym mniej angielska lady.

Karol Capek

O czytaniu

Najczęściej kierowanym do ludzi pytaniem jest następujące:

— Jaka jest pańska ulubiona książka?

Pytanie to jest bardzo nie dokładne. Powinno ono bowiem brzmieć:

— Jaką książkę czyta pan najchętniej w takiej lub innej sytuacji?

Na pewno uważa się inną książkę za najlepszą, gdy się jest w sytuacji chłopca, który zastanawia się, co lepiej nabyć: procę czy książkę Juliusza Vernego; inną — gdy się jest zakochanym, i jeszcze inną, gdy się na grzebienu znajduje pierwszy i następne siwe włosy. To nie nowego. Lecz należy się dziwić z jednego powodu: jeżeli ukazują się książki dla młodzieży, dlaczego nie wychodzą książki, przeznaczone dla siwowłosych starców, dla rozwódek, lub samotnych mruków?

Jeżeli nawet nie będziemy zwracać uwagi na różnice wieku, nie każda książka — nawet jeżeli jest bardzo dobra — nadaje się do każdej sytuacji. Np. nie można czytać biblii w przedziale kolejowym. W poczekalniach dentystów nigdy nie leżą tomiki wierszy, którymi mógłby się rozzerwać oczu młody pacjent. Z ranami zaczyna się czytać wie-

lotomowej powieści, lecz zagląda się do gazety. W ogóle twierdzą, że początek dnia nie nadaje się do czytania książek. Wydaje się to wówczas trwo nieniem czasu. Dopiero z rozwojem dnia wzrasta powoli zdolność i potrzeba czytania książek, która późnym wieczorem osiąga swój punkt kulminacyjny. Mówiąc ogólnie, czytelnik należy do zwierząt nocnych i dlatego godłem jego jest sowa, a nie np. kura lub kaczkę, które przecież bardzo dobrze uzmysławiałyby żarłoczność czytelnika. Tylko gazeta stworzona jest dla rannych czytelników, którzy przy czytaniu piją kawę z bułką, lub trzymają się rączki w tramwaju. Gazeta jest jakby żaglem z pomocą którego wypływa się w piękny dzień. — Czasopisma zaś najlepiej czyta się po obiedzie, — podczas gdy książka, tak jak miłość lub hulanka, jest nooną sprawą.

Sprawa staje się znacznie bardziej skomplikowana, gdy wziąć pod uwagę różne okoliczności życiowe. Jeżeli się jest zmęczonym, pragnie się lektury podobnej do soczystego kawała mięsa. Nie ma się chęci na lasuchowanie — a pragnie się konkretnego pożywienia. Sięga się więc po prawdziwą powieść z sumienną akcją: będzie to powieść awanturnicza, mroząca krew w żyłach. Przy lekkiej niedyspozycji lub w momencie trosk i zmartwień, odpowiednio są powieści agzotyczne, historyczne lub utopijne, chociażby dlatego, że czytelnik właściwie nie obchodzi te dalekie kraje i czasy. Przy katarze lub innej nagłej chorobie — człowiek pragnie podniecającej i ciekawej lektury.

która jednak nie może być sentymentalna i musi się dobrze kończyć: jednym słowem historia detektywna. Przy chorobie chronicznej, odkłada się na bok powieść detektywną i szuka się czegoś dobrotliwego i wzbudzającego zaufanie; prawdopodobnie będzie to Dickens.

W niedzielę czyta się najchętniej poezję, choćby dlatego, że przy nich człowiek się przeciętnie i odświeżenie nudzi; następnie klasyków, których czytanie jest obowiązkiem każdego wykształconego człowieka! Lektura niedzielna jest podobna do szlachetnego czynu, podczas gdy czytanie w dni powszednie przypomina raczej rozpustę obżarstwo i opilstwo.

Na letnisku czyta się najchętniej kalendarze, — które znajdują się w hotelikach i pensjonatach. — Jesienią i zimą czytelnik trawi wszystko, nawet grube, psychologiczne powieści, których nigdy nie czytałby latem. W ogóle nudne tasiemce są w zgodzie z niepogodą: im gorsza pogoda, tym grubsza powieść. W łóżku nie czyta się wierszy, tylko prozę. Wiersze czyta się tylko, gdy się „lekkko“ siedzi, tak jak ptaszek na gałązce. Chodząc — czyta się Baedekera, gazetę, ostatni rozdział powieści i aktualne paszkwile. Przy bólu zębów wybieramy lekturę romantyczną, którą odrzucamy z pogardą przy katarze. Gdy się na coś czeka, np. na list, najchętniej czyta się nowelki.

Poza tym istnieje jeszcze cała masa książek, które — doprawdy nie wiem kiedy i w jakich okolicznościach — są w ogóle czytane.

MARLENY DIETRICH

tęsknota za Europą

Ostatnio mówiło się dużo o Marlenie. Wpadało w oczy że w niemieckich czasopismach, które przez długi czas nie wspominały jej nazwiska, widziało się nagle jej fotografie, i to całkiem proste, skromne, wcale nie demoniczne. Jest to tym dziwniejsze, że jej pierwszy a zarazem najpiękniejszy film „Błękitny anioł” został w Niemczech zabroniony, a Juliusz Streicher gwałtownie ją atakował. Ale te wszystkie ataki nagle zamilkły, a ich miejsce zajęły trochę kulawe usprawiedliwienia, wobec czego mówiło się ogólnie, że Marlena wraca do Niemiec.

Faktem jest, że opuszcza Amerykę. Jej ostatnie filmy rozczarowały kasowo wytwórnię „Paramount”, a więc i oferta tego towarzystwa na rok bieżący wypadła stosownie niżej. Do tego dołączyło się jeszcze i to, że na ankiecie kto jest najpopularniejszą gwiazdą, pierwsze miejsce zajęły Shirley Temple i Clark Gable, a Marlena dopiero pięćdziesiąta.

Prawdą jest, że pertraktowała z Ufą w Szwajcarii. Chciano jej płacić za film ówierć miliona marek niem. ale Marlena postawiła warunek, że honorarium tak jak Janningsovi, ma być wypłacane zagranicą. Ufa nie mogła tego warunku akceptować i pertraktacje zostały zerwane. Ale nie zaniechane. Głównym pośrednikiem w tych pertraktacjach, które wypływają z katastrofalnych wprost stosunków w niemieckim filmie (film niemiecki, nie może poszczycić się ani jedną kobiecą gwiazdą o światowej sławie, jedyną swoją ozdobę Lilian Harvey także wkrótce już traci), jest Willi Forst. Forst jest starym kolegą Marleny, grywał z nią niejedno krotnie, zażądała też ażeby Forst był jej reżyserem.

Przed wszystkim będzie teraz grała w Paryżu w „Germinal” Zoli (jej mąż Siebert i reżyser Sternberg nabyli prawa sfilmowania) a później prawdopodobnie wyjedzie do Wiednia i tam będzie pracowała dla niemiecko-austriackiej produkcji. Przewidziany jest

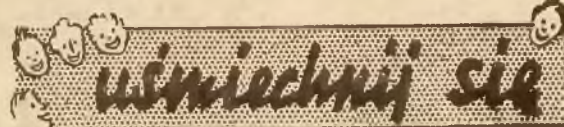

MARLENA DIETRICH

film wedle scenariusza Zuckmayera „Lato w Austrii” Marlena ma grać rolę bohaterki, Amerykanki, która przebywa na wakacjach w Salzburgu.

Poza kulisami toczy się w Niemczech żartą walkę o Marlenę. Nie występowała przecież nigdy za dzisiejszym reżimem, okazywała zaś wyraźnie swoje sympatie dla Hiszpani republikańskiej i innych państw antyfaszystowskich. Alfred Polgar wygnany z Trzeciej Rzeszy, pisze obecnie jej biografię, a tego też nie można zapisać na jej plus. Zresztą nikt z koła jej bliższych czy dalszych przyjaciół nie należy naprawdę do zwolenników Hitlera.

Nie pozbawioną pikanterii jest wiadomość że Hitler, po przedśwatwieniu „Błękitnego anioła” tak był zachwycony jego odtwórczynią, że to natchnęło Ufę odwagą do pertraktacji z Marleną.

Z kolei

Po ostatnich niepowodzeniach z trakcją elektryczną okazało się, że węzeł warszawski to wcale skomplikowany supeł.

Po szkocku

Kilka osób w Warszawie otrzymało taką kartkę z życzeniami:

Sandy Mac Duffy Aberdeen, życzę szczęścia liwego Nowego Roku 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947 i 1948.

Nowe i stare

Bank państwa w ZSRR wypuścił obecnie szereg nowych banknotów.

W tramwaju moskiewskim rozmawiają dwaj robotnicy:

- Widziałeś już nowe sturublówki?
- Jeszcze nie widziałem starych!

Z niedalekiej przyszłości

Pan Teodor przychodzi do ojca swej ukończonej i mówi:

— Chciałbym prosić pana o rękę jego córki...

— Hm... zasadniczo zgadzam się, młodzieńcze, ale, widzi pan, Zosia jest jeszcze taką młodą: nie odbyła jeszcze nawet służby wojskowej!...

życzliwy przyjaciel

Pan Kapsułka i pan Gomułka wchodzi do kina. Panu Gomułce żal odrzucić cygaro, choćwa je zatem do kieszeni, nie zwracając uwagi na to, że jeszcze się pali. Po chwili publiczność zaczyna kręcić nosem. Czuć wyraźnie palące się sukno. Pan Gomułka czuje również że coś go piecze w kieszeni. Zatrwożony wyściaga pośpiesznie cygaro.

— Ja już dawno widziałem dym, wychodzący z twojej kieszeni — mówi Kapsułka — ale nie chciałem ci nic mówić.

— Dlaczego, ty idioto jeden?

— Jestem twoim przyjacielem, więc nie chciałem cię martwić. Na złe nowiny zawsze jeszcze czas.

Odpowiedź

— Co słyhać z moimi pięćdziesięcioma złotymi, które panu w zeszłym miesiącu pożyczylem na dwa dni?

— Dziękuję, świetnie słyhać.

— Jak mam to rozumieć?

— Dosłownie. Kupiłem sobie radę...

Litościwa dusza

Mąż otrzymał rachunek na suknię, sprawioną przez żonę. Suma rachunku jest bardzo wygórowana, więc niezadowolony małżonek pozwala sobie na zrobienie uwagi:

— Wydajesz tyle na jedną suknię, ile moja sekretarka pobiera pensji na miesiąc!

— Biedna dziewczyna! — wzdycha rozrzutna żona. — Musisz jej koniecznie podwyższyć pensję!

Swój

— Co robi ten obcy mężczyzna w kuchni?

— Mój narzeczony jest obcym mężczyzną? Przecież znam go już od trzech miesięcy.

Przedłużanie życia

Dr Alexis Carrel, laureat nagrody Nobla — autor głośnej książki pt.: „L'homme, cet inconnu” na prośbę amerykańskiego związku dyrektorów towarzystw ubezpieczeniowych przesłał temu związkowi memoriał naukowy w sprawie możliwości przedłużenia życia ludzkiego.

Na podstawie wielu doświadczeń dr Carrel wykazał, że życie różnych stworzeń można przedłużyć daleko poza normę przeciętną. Najbardziej sensacyjnym eksperymentem dra Carrel jest utrzymywanie przy życiu od 16 lat serca koguta w specjalnie skonstruowanej butelce za pomocą skomplikowanego zasilania i odżywiania. W obecnym memoriale dr Carrel z wszystkich dotychczasowych eksperymentów wyciąga wniosek, że świeże powietrze, działanie promieni słonecznych oraz ruch nie mogą wpływać na przedłużenie życia, aczkolwiek dodatnie odziaływanie tych czynników na organizm ludzki nie ulega wątpliwości. Dr Carrel pisze:

„Higiena, komfort, dobre odżywianie, — świeże powietrze i kąpiele słoneczne okazały się środkami zupełnie bezskutecznymi przy zabiegach o przedłużenie życia. Aby przedłużyć życie trzeba nie tylko chronić organizm przed chorobami, lecz przede wszystkim starać się o polepszenie jakości organi-

zmu tj. o wzmocnienie jego odporności przeciw stopniowemu zużyciu. Jednak w każdym razie uwiad starczy będzie następował normalnie w wieku lat 65—66 tak, jak dzieje się dziś i jak działo się zawsze w przeszłości.”

Dr Carrel przypisuje specjalne znaczenie swym eksperymentom ze stworzeniami, których długość życia wykazuje najmniejszą amplitudę wahań. Do stworzeń takich zaliczają się w pierwszym rzędzie myszy. Drowi Carrel udało się przedłużyć ich egzystencję, lecz za cenę pozbawienia wolności. Doświadczenia dra Carrel wykazały, że myszy pozostawione na wolności żyją o 34 procent krócej niż uwięzione przy stosowaniu takiego samego odżywiania.

„Sztuczne przedłużanie życia myszy — pisze dr Carrel — doprowadziło do interesujących stwierdzeń. W ciągu kilku pokoleń, poddawałem dwie rodziny myszy bardzo ścisłej diecie Wyhodowałem w ten sposób stworzenia daleko mniejsze, niż mysz normalna, lecz silniejsze, inteligentniejsze i wykazujące przeciętną normę życia o 17 proc. dłuższą.”

W konkluzji dr Carrel oświadcza, że przedłużenie życia ludzkiego jest możliwe do osiągnięcia za pomocą środków sztucznych, lecz zdaniem jego nie jest bynajmniej wskazane przede wszystkim ze względu na niemożliwość opóźnienia okresu starości, Dłuższa

przeciętna norma życia — twierdzi uczonego francuskiego — nie uszczęśliwiłaby ludzi, natomiast mogłaby pociągnąć za sobą gospodarczą i społeczną katastrofę ludzkości.

Na zakończenie dr Carrel dodaje, że niezależnie od stwierdzeń naukowych ludzie nigdy nie przestaną dążyć do zrealizowania niezszytych marzeń o wiecznej młodości. Ta uwaga filozoficzna z pewnością szczerze uradowała dyrektorów amerykańskich towarzystw ubezpieczeniowych.

Splonął młyn i tartak Szkoda wynosi 60.000 zł.

Urząd Śledczy w Krakowie otrzymał dziś rano wiadomość o groźnym pożarze, jaki wybuchł nocy onegdajszej w Bolesławiu, w powiecie dąbrowskim.

Ogień powstał w młynie, należącym do p. Mendla Kębla i przeczucił się na sąsiedni tartak. Oba objekty splonęły doszczętnie. W ogniu splonęła również duża ilość zboża i

mąki. Szkoda oceniona jest na 60.000 zł.

Według wyników pierwszych dochodzeń przyczyną ognia były wadliwe urządzenia transmisyjne, które były sporządzone z drzewa. Wskutek zatarcia osi w łożysku powstał ogień, który rozszerzył się z gwałtowną szybkością.

Zabójstwo na zabawie w Krakowie Tragiczny epilog wesołej zabawy

W sali Związku Strzeleckiego przy ulicy Fabrycznej 9, w Krakowie odbywała się 29 sierpnia ub. roku zabawa, urządzona przez Małopolski Związek Teatrów Ludowych.

W czasie zabawy doszło do burzliwego incydentu między Janem Chomiakiem, a Michałem Szyłko, emerytowanym sierżantem. Za Chomiakiem ujął się jego znajomy Józef Łyko, piaskarz, który w pewnym momencie uderzył Szyłkę w twarz.

Wówczas Szyłko rzucił się na Łykę z nożem i ugodził go w brzuch, a gdy ten padł na ziemię, począł go kopać. Łyko przewieziony został do szpitala, gdzie przeprowadzono operację. Na skutek zapalenia otrzewnej Łyko zmarł jednak po kilku dniach.

W dniu dzisiejszym w sądzie krakowskim Szyłko zasiadł na ławie oskarżonych, pod zarzutem zabójstwa.

Echa strajku rolnego w sądzie krakowskim

W dniu dzisiejszym odpowiada w krakowskim Sądzie Okręgowym Jan Pałka, rolnik z powiatu myślenickiego. Jest on oskarżony o to, że w sierpniu ub. roku w powiecie myślenickim rozstawiał ludzi na drogach, zmuszając chłopów do zamknięcia dowożenia

żywności do miasta. Opornym niszczone towar i wyrzucano na ziemię.

Ponadto Pałka pozostaje pod zarzutem targnięcia się na policjanta. Wyrok zapadnie w dniu dzisiejszym.

Minister lotewski w Krakowie

Jak się dowiadujemy w ciągu nadchodzącego tygodnia przybędzie do Krakowa lotewski minister gospodarki w towarzystwie ministra przemysłu i handlu Romana. Dostojny gość lotewski złoży hołd u trumny Marszałka Piłsudskiego.

Makabryczny mord pod Garwolinem

Siedlce 13. 1. Osada Pilawa powiatu garwolińskiego była terenem niezwykłego mordu.

W samotnym domku przy torach kolejowych mieszkała w osadzie Pilawa 72-letnia staruszka Marianna Przybysz. Staruszka wynajęła pokój Władysławowi Sikorskiemu, lat 37 i jego 40-letniej przyjaciółce Weronice Pawelec. Sikorski fabrykował zapalniczki i sprzedawał je po wsiach (z jednej z takich wędrowek przyprowadził ze sobą Pawelcową żonę zamożnego gospodarza wiejskiego), wyjeżdżał również często do Warszawy.

Od pewnego czasu Pawelcowa powzięła przypuszczenie, że Sikorski zdradza ją z Przybyszową.

Często na tle tej chorobliwej zazdrości dochodziło do sprzeczek. Sikorski po jednej z takich sprzeczek wyjechał do Warszawy, a Pawelcowa zrobiła scenę zazdrości Przybyszowej i zagroziła jej zemstą.

Tej samej nocy Pawelcowa zamordowała bestialsko staruszkę.

Po dokonaniu morderstwa Pawelcowa wyważywszy młotkiem zamek, gdyż w ciemności nie mogła znaleźć klucza, wyszła z mieszkania.

Przybyłym nazajutrz do mieszkania Przybyszowej przedstawił się krew mrozący widok: staruszka leżała w przesiąkniętej krwią pościeli straszliwie zmasakrowana.

Bestialska morderczyni wróciła po 2 dniach do Pilawy, gdzie ją natychmiast ujęto. Ślady rąk na ścianie i drzwiach są dostatecznymi dowodami.

Policjant zastrzelił 2 włamywaczy

Siedlce, 13. 1. Komenda powiatowa policji w Radzynie otrzymała poufne wiadomości, że groźni złodzieje grasujący od pewnego czasu na Podlasiu: Andrzej Denek i Bolesław Śmiałek,

W pętli paragrafu

Nowe przedsiębiorstwo

Dwaj gentlemen i działacze narodowi — panowie Jan Śpiewak i Jan Menmer — pracowali dla idei w okolicach Bielska. Gniołta ich jednak wspólna troska, o której przy kieliszku najwymowniej się rozgadali.

Robimy dla idei — powiada pan Śpiewak, — nie kupujemy u Żydów i innym także nie dajemy. nasi kupcy dobrze zarabiają i ciągle powstają nowe interesy, — a my nic, pracujemy dla innych za grosze. Trzeba znaleźć radę.

— Przy kieliszku rada się znajdzie i dwaj Janowie postanowili założyć przedsiębiorstwo. Czuli się dumni z tej decyzji, bo to wpadli na dwie wielkie rzeczy — dobry zarobek i obowiązek narodowy. Na samą myśl o pieniądzach, które zapełnią ich kieszenie kazali sobie kredytować dalsze wódki, a kiedy właściciel „lokalu“ trochę się nad tym zastanowił, byłoby doszło do bijatyki.

— Nie chcesz poważnym kupcom kredytować? — krzyknęli Janowie.

Pan za ladą — nie znał wprawdzie ich interesów, ale dla miłego spokoju zaryzykował.

Kiedy panowie czuli się już dobrze w roli kupców, zapytał jeden nawinął, czym właściciel będą handlowali. Znowu radzono i wybór padł na chleb, bo tego przecież ludzie najwięcej i zawsze potrzebują.

A tu znowu trudność. Jak to zrobić? Kto z nas będzie dawał forszę? Patrzyli na siebie, przeglądali wszystkie kieszenie, ale nic się nie znalazło. Zapanowała złowroga cisza i zanosiło się na to, że spółnicy się pobiją, ale na szczęście jeden wpadł na wspaniałą pomyśl. Krzyknął: „Chleb będzie!“ Nie chciał jednak przedwcześnie zdradzić spółnikowi, jak to będzie i twierdził tylko, że najpierw muszą mieć wózek. Bez tego się nie obejdzie, kupcy nie mogą przecież rozwzić chleba we wózkach.

— W Mikuszowicach zabrali pierwszy wózek z drogi, broń Boże nie ukradli, musi przecież być wózek.

Teraz dopiero wyjaśnił spółnik sprawę chleba. Po prostu — powiada — Jęczmień nie nadaje się do chleba. Drugi spółnik niczego nie rozumiał. Co Jęczmień ma wspólnego z ich chlebem? Ale sprawa się wyjaśniła.

Nie myślę o jęczmieniu, ale o Żydzie piekarzu Jęczmieniu z Bielska, co pozwala sobie zawozić chleb do Bystrej.

Teraz się już szybko zrozumieli i ułożyli wszystko dokumentnie.

Kronika policyjna podała następnego dnia, że napadnięto piekarza Jęczmienia, który w towarzystwie żony odwoził chleb do Bystrej, pobito ich kamieniami, a „narodowy“ chleb zabrano im z wozu.

Nowe przedsiębiorstwo miało już towar. Spółnicy nie przewidzieli tylko jednej małej okoliczności, że policja ich nakryje, a Sąd zaprosi ich na ośmiomiesięczny wypoczynek do kryminału.

Spółnicy mieli tylko jeden żal: Jak tu pracować dla idei, zakładać przedsiębiorstwa, — kiedy człowiekowi nie dają spokoju nazywają kradzieżą to, co oni uważali za obowiązek narodowy.

Znowu zmarnowano jedno nowe i zdrowe przedsiębiorstwo handlowe.

MGR. E. ROS.

Teatru i Kina

REPERTUAR TEATRÓW

zyd. Scena Narodowa

Czwartek: Godz. 8.30 wiecz. „Jakub i Ezaw“.

Teatr im. J. Słowackiego

Czwartek: G. 8 wiecz. „Gałązka rozmarynu“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ADRIA: „Dziewczęta z Nowolipek“ (Bar-szczewska).

APOLLO: „Więzień królewski“.

ATLANTIC: „Siódme niebo“ (Simone Simon) i „Niebezpieczna blondynka“ (Blond Carmen).

BAGATELA: „Parada Miłości“ (Jeanette McDonald i M. Chevalier) i rewia p. t. „Jak w raj“.

PROMIEN: „Czar cyganerii“ (Marta Egerth).

STELLA: „Znachor“.

SZTUKA: „Królowa Przedmieścia“.

UCIECHA: „Linia Maginota“ (Vera Korenna, Wiktor Francen).

WANDA: „Ich stu i ona jedna“ (Deanna Durbin).

WIADOMOŚCI SPORTOWE

WALASIEWICZOWNA W PIĘCIOBOJU MISTRZOSTW EUROPY

Polskie projekty przed forum paryskim

Kpt. Jerzy Misiński wyjeżdża w czwartek do Paryża na obrady Komisji Europejskiej przy Międzynarodowej Federacji Lekkoatletycznej.

Posiedzenie odbędzie się w dniach 15 i 16 stycznia.

Na temat zbliżających się obrad oświadcza p. kpt. Misiński:

— Będę brał udział w posiedzeniu jako członek Komisji Europejskiej. Obrady interesują również i Polskę ze względu na to że omawiane będą przede wszystkim sprawy mistrzostw Europy. Jak wiadomo, odbędą się one dla panów w Paryżu, a dla pań w Wiedniu.

W Paryżu usłyszymy referaty przedstawicieli Austrii i Francji, którzy poinformują nas o toku przygotowań do mistrzostw. Zarząd Komisji Europejskiej będzie mógł ewentualnie jeśli zajdzie potrzeba, przeprowadzić pewne zmiany. Konkurencja panów obejmuje całkowity program olimpijski. Program dla pań jest rozszerzony.

Starać się będą aby wprowadzić do programu jeszcze pięciobój. W tej konkurencji nasza sława — Stanisława Walasiewiczówna może odegrać dużą rolę. Mamy już zgodę panny Stasi, że będzie ewentualnie startowała w tej konkurencji.

Będę musiał również stoczyć bój o powiększenie bezpłatnych przejazdów dla zawodników polskich na mistrzostwa. Jak wiadomo, organizatorzy mistrzostw pokrywają bezpłatne przejazdy dla 100 mężczyzn i 50 kobiet. Podział już nastąpił i zdaniem moim krzywdzi Polskę. W tym kierunku przeprowadzę

generalną ofensywę o powiększenie ilości bezpłatnych przejazdów. Uważam że Polska w lekkiej atletyce europejskiej zajmuje bardzo poważną pozycję i należą się nam pewne przywileje. Oficjalnie tej sprawy poruszyć nie będę mógł. Znajdę jednak wśród członków komisji przyjaciele, którzy poprą nasze słuszne postulaty.

Liczę przede wszystkim na delegatów Węgier i Włoch.

Poza tym na porządku dziennym znajdzie się sprawa zatwierdzenia rekordów europejskich uzyskanych w ciągu roku 1937. Tym razem Polska zgłosiła tylko trzy rekordy (dwa Walasiewiczówny i jeden Kwaśniewskiej w rzucie oburącz).

Nie martwi mnie szczupła ilość naszych rekordów. Lekkoatletyka polska zajmuje obecnie dobrą pozycję. Nie mamy rekordzistów, ale mamy bardziej wyrównany i groźny zespół. O tym świadczą liczne zaproszenia z całej Europy.

Obecność w Paryżu wykorzystam również dla przeprowadzenia rozmów z delegatem Francji. Mecz z Francją co prawda jest już obustronnie zatwierdzony i program ułożony, ale jest jeszcze cały szereg szczegółów do omówienia.

— Czy Polska zgłosi wniosek o przyznanie następnym mistrzostw Europy?

— Ta sprawa w ogóle nie będzie omawiana. Następane mistrzostwa Europy odbędą się dopiero po Olimpiadzie. Na Igrzyskach w Japonii zbierze się komisja i tam zostanie zdecydowane kto otrzyma mandat.

wyznaczonych miejscach stawienia.

Stawienictwo obowiązuje wszystkich wymienionych bez względu na przynależność do PKU. a winni nie stawienia się na wezwanie w określonym terminie podlegać będą karom przewidzianym w kodeksie karnym wojskowym.

Studenci przebywający poza Krakowem winni się zgłosić do rejestracji u komendantów powiatowych PW. na terenie których działalności będą przebywali w terminie rejestracji. Powyższe zarządzenie pozostaje w związku z organizacją PW. młodzieży akademickiej.

Skład Poznania na mecz z Rzymem

Skład reprezentacji Poznania na mecz z Rzymem w dn. 18 bm. nie został jeszcze definitywnie ustalony. Prawdopodobnie Poznań wystąpi w składzie następującym: Czerwiński, Koziółek (lub Janowczyk) Peła (wzgl. Frankowski), Jarecki, Sulczyński, Szymura i Klimecki.

Zakaz wyjazdu reprezentacji Chorzowa do Gliwic

Polski Związek Piłki Nożnej odmówił wydania zezwolenia na wyjazd reprezentacji Chorzowa do Gliwic, celem rozegrania tam meczu międzymiastowego w dn. 22 lutego r. b. Zakaz umotywowany jest wyjazdem najlepszych piłkarzy do Lille i Marsylii. Chorzów musiałby zatem wyjechać w składzie osłabionym.

Kiedy gramy z Bułgarią

Bułgarski Związek Piłkarski, jak wiadomo, zaproponował Polsce rozegranie meczu rewanżowego na terenie Polski w dn 1 maja r. b. P. Z. P. N. nie zgodził się na ten rewanż i zwrócił się do bułgarskiego związku piłkarskiego z propozycją przeniesienia terminu zawodów na późniejsze miesiące.

Nowi polscy sędziowie międzynarodowi

P. Z. P. N. ustalił nową listę polskich międzynarodowych sędziów piłkarskich na rok bieżący. Na liście tej figurują dr. Lustgarten, Wacław Kuchar, Rutkowski, Wardeszkiewicz i Schneider.

Sprawa wyjazdu polskich piłkarzy do Marsylii

Polski Związek Piłki Nożnej rozpatrywał również sprawę wyjazdu reprezentacji piłkarskiej Polski Południowej do Marsylii na dzień 20 lutego. Jak wiadomo, zarząd P. Z. P. N. domaga się ze względu na olbrzymie koszty podróży, 80 tys. franków za ten mecz, podczas gdy francuskie władze piłkarskie proponują 50 tys. franków. Zarząd P. Z. P. N. uchwalił prowadzić w tej sprawie dalsze pertraktacje, P. Z. P. N. zgadza się na rozegranie drugiego meczu w jednym z miast na Riwierze, aby w ten sposób obniżyć koszty podróży. Oczywiście w razie wystarania się przez związek francuski o zniżkę na kolejach francuskich, koszty zostaną proporcjonalnie obniżone.

Dziś Ran walczy w Paryżu

Dziś w czwartek Edward Ran rozegra w Paryżu w sali Vagram mecz bokserski z mistrzem Francji wagi półśredniej Marcelem Cerdan.

Z Irlandią gramy definitywnie 22 maja

Zarząd P. Z. P. N. po pertraktacjach z Irlandią zatwierdził ostatecznie termin 22 maja na rozegranie pierwszego międzypaństwowego meczu Polska — Irlandia w Warszawie.

REPREZENTACJA BOKSERSKA WŁOCH PRZYJEDZIE DOPIERO W PIĄTEK

W poniedziałek po południu Polski Związek Bokserski otrzymał telegraficzną wiadomość od włoskiego związku bokserskiego, że reprezentacja Włoch na mecz z Polską opuści Rzym dopiero w czwartek. Jak wiadomo, Włochy wskutek pomyłki, popełnionej przez sekre-

tariat Polskiego Związku Bokserskiego, który w swoim liście do włoskiego związku podał datę 13 bm. zamiast 16 bm. zamierzali przybyć do Polski już we wtorek. W ostatniej chwili zdołano pomyłkę wyjaśnić i wyjazd opóźnić.

OSTATECZNY SKŁAD REPREZENTACJI HOKEJOWEJ POLSKI

na tournée po Szwajcarii i definitywny program spotkań

Polski Związek Hokeja na Lodzie zorganizował w środę wieczorem konferencję prasową, na której poinformowano dziennikarzy o pierwszym w tym sezonie zagranicznym tournée naszych hokeistów. Na tej konferencji po zagajeniu przez prezesa PZHL. konsula Kurnickiego kapitan związkowy Warmański omówił dokładny plan wyprawy do Szwajcarii. Ekspedycja wyjeżdża definitywnie w następującym składzie:

bramkarze: Stogowski i Maciejko,
obrona: Kasprzak i Ludwiczak,
pierwszy atak: Wołkowski, Kowalski, Marchewczyk,

drugi atak wybrany będzie spośród następujących zawodników: Zieliński, Burda, Król, Michalik i Staniszewski.

Program tournée przedstawia się następująco:

dnia 16 stycznia mecz w Zurychu,

dnia 18 bm. spotkanie w Wengen,
dnia 19 bm. oficjalny mecz Polska — Szwajcaria w Bernie,

dnia 21 bm. spotkanie w Davos,
dnia 23 bm. mecz w Bazylei.

Poza tym projektowane jest rozegranie w drodze powrotnej meczu z Niemcami. PZHL. nie ma jednak w chwili obecnej żadnych konkretnych informacji, czy spotkanie to będzie możliwe do zrealizowania.

Rejestracja akademików nie będących rezerwistami

W dniu dzisiejszym ukazało się w Krakowie obwieszczenie Dowódcy Korpusu Krakowskiego wzywające wszystkich studentów szkół akademickich w Krakowie, nie będących rezerwistami do zarejestrowania się w